

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Via Ascoli 8, I., naročnina pa opredeljenemu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročni u zniža, ako se oglase pri opravištvu.

Goriško veteransko društvo.

Tri leta so potekla, odkar se je ustanovilo v Gorici veteransko društvo, ki ima svoje podružnice po celem Goriškem. Važnost tega društva je velika, ker ono ne namerava samo gnotne podpore in razvedrenja društvenikov, ampak tudi veliko pripomore, da se ohrani in okrepi pravi domoljubni in avstrijski duh na državni meji. Cesarju in državi udani možje so se mnogo trudili, da so društvo ustanovili in uredili. Med temi možmi smemo po vsi pravici na prvem mestu imenovati Karla viteza Catinellija, c. k. majorja v pokojju, ki je do zdaj nepretrgoma društvu predsedoval. Kot ustanovitelj in ureditelj društva si je major Catinelli pridobil neizmerno zasluge; zato so mu veterani iz srca udani in so mu do zdaj vedno skazovali svoje zaupanje in svoje spoštovanje s tem, da so ga volili zaporedoma za svojega predsednika. Kot predsednik je vitez Catinelli skrbel, da si je društvo gnotno opomoglo, da se je utrdilo in da je podajalo svojim udom tudi razvedrenja pri raznih slovesnostih državnega (dinastičnega) in cerkvenega pomena. Predsednik je bil vedno nasproten pustemu razveseljevanju in zapravljanju.

Zalibog da v svojem najbližjem krogu ni našel vselej zadostne podpore ampak mrzenje in celo nasprotovanje. Lahkoživnost, razveseljivost, slavohlepnost nekaterih gospodov se ni vjemala s predsednikovimi treznimi razori, zato je začela spodjedati viteza Catinellija. Pridružila se je stara kača, ki v Gorici zalezuje poštene možje, kateri ji morejo stopiti na rep, ali ki vejo za njeno skrivališče, in vitezu Catinelliju ni ostalo drugega, ko da je predsedništvo viteško popustil. 13. aprila je položil častno mesto v roke prvega podpredsednika in se je poslovil od svojih tovaršev s sledečim pismom:

„Veterani! Predragi bratje in društveniki!“

„Dasi dalje časa bolehen, obdržal sem društveno predsedništvo, katero ste mi blagohotno zaupali, do današnjega dne, ko sem ga izročil prvemu društvenemu podpredsedniku, gospodu Antonu vitezu Pečariju Steinberškemu, c. k. stotniku v pokojju, — ali obdržal sem ga posebno v zadnjih časih pod najtežjimi razmerami.“

„Pri tej priliki vidim prijetno dolžnost pred očmi, da izrazim vsem častitim p. n. gospodom društvenikom za njih v društvene namene dobrovoljno podeljeno mi duševno in gnotno pomoč mojo najtoplejšo in najskrenejšo zahvalo z najsvetejšim zagotovilom, da se bom vedno zanimal z živim čutom in najživahnejšim sočutjem za osodo II. primorskega vo-

jaškega veteranskega društva za Gorico in Gradišče, ki sem ga ustanovil in uredil.“

„Spomin na triletno dobo 1880. 1881. 1882., pri katerem me bo že misel, da sem bil predsednik tega po svojem rođoljubju tako odličnega društva, s pravičnim ponosom navdajala, je eden najprijetnejših v mojem življenju. Kot učelnik tega tako lepega društva sem bil priča tistih odločno cesarsko-domoljubnih izjav, ki so si v kratkem času tako hitro sledile in ki so glasno pričale, da se je od nas sprejeto geslo: viribus unitis (z združenimi močmi) v polnem pomenu besede razumelo in pri vseh prilikah rabilo za Boga, cesarja in dom.“

„V tem tako važnem trenutku, ko oddajam predsedništvo, Vam kličem: Bodite edini ostani te edini v ljubezni do naše starodavne visoke cesarske hiše in njenega roda, kateremu iz celega srca zakličem trikratni: živio!“

Živio! Živio! Živio!
V Gorici, 13. aprila 1883.

Vaš bivši
predsednik
Catinelli, major.“

Kdor ne bi poznal Catinellija, spozna ga lahko iz tega poslovlja: Njegovo srce gori ljubezni do cesarja in domovine. Njegov duh je plemenit, ki z enakim spoštovanjem obsega vse narodnosti, ki slavijo Franc Jožefa I. kot svojega vladarja. Zato opominja društvenike naj ostanejo vedno edini, kakor so bili edini pod njegovim predsedništvom, ko je z vsakim društvenikom govoril v njegovem jeziku in je vsakemu pošiljal vabila in pravila tako, kakor zahteva naravna postava. Blagor Avstrije, naše domovine, bil je Catinelliju na srcu; zato je skrbel, da se je v društvu pravica godila in da ni bila prezirana in zasramovana nobena narodnost. Catinelli je vpeljal, da se je društvo udeleževalo cerkvenih slovesnostij in da je včasih tudi samo take napravljalo, ker je vedel, da tisti ostane cesarju in domovini zvest, ki Bogu in cerkvi ne prelomi zvestobe.

29. aprila zjutra, ob 9. uri in pol, bodo imeli veterani občni zbor, pri katerem se bo volil nov odbor, oziroma predsednik. Tega občnega zbora naj se udeležijo vsi društveniki brez izjeme in naj volijo predsednika, ki bo vreden naslednik vitezu Catinelliju, naj volijo viteza Catinellija samega, ker najbolje bo on sebe namestoval. Društveniki naj ga volijo enoglasno. Dasi se je odpovedal predsedništvu, je vendar upati, da ga zopet sprejme, ko bo videl, da celo društvo je zanj, da vsi mu zaupajo, da vsi ga želijo, da

vsil ga prosijo. Njegovo srce je preblago, da bi se ne dalo omečiti, da bi ne prevzel viteški mož zopet butare, katero je do zdaj nosil. Društveniki naj pa tudi poprašajo, kake vrste so bile težave, ki so ga prisilile, da je predsedništvo odložil. Ako je društvenikom mogoče, naj težave odstranijo; ako spoznajo, da bi mu bilo ustrezno s kako premembo v odboru, naj jo hitro izvršijo. Bolje je, da se cel odbor premeni (društvo šteje veliko mož), kakor da bi Catinellija zgubili. Z eno besedo: društveniki, pridite vsi, tudi iz najdaljših krajev, volite Catinellija, volite dobre možje, in ne bo Vam žal za pot, katero storite. Ako ostanete do večera tukaj, se lahko udeležite še veselice, katero napravi tisti večer goriška čitalnica. Na svidanje.

Dopisi.

Iz goriške okolice, 18. aprila. — Resnično je, kar ste poročali v 15. številki „Soče“ od 13. t. m. v dopisu iz Kozane, da je moral sodnik U. pri c. k. goriški okrajni sodnji 5. t. m. šesterim strankam prepisati naroke na drug dan in poslati jih domov, ne da bi bili tisti dan kaj opravili. Sodnik je cel dan vestno in pridno delal, ali nabralo se je toliko opravka v malenkostnih zadevah, da ni bil vsem zahtevam kos. Predstojniku ondašnje sodnije mora to znano biti in prosimo ga, naj si to dobro zapamti, da se bo mogel na ta slučaj sklicevati, ko bo prašan o potrebnosti posebne sodnije za Brda. Nam se ne zdi verjetno, da bi se bil ta sodnik izjavil proti briski sodnji, kakor se govori, ker njena potrebnost in korist za narod je tako očitna, da jo vidi vsak, kdor stvar razmišlja.

Imam nekaj drugega, kar mi srce teži in kar moram izreči. Presvetli cesar daruje dan na dan silno veliko denara v raznovrstne dobrodejne namene. Zdi se, da bi delali cesarski uradi v duhu cesarjevem, ako bi tako uradovali, da bi ne nakladali narodu nepotrebnih stroškov. Pri ustanovljenji zemljiščnih knjig se po mojem mnenju v goriški okolici ne dela po tem načelu, ker zemljiščne knjige se pišejo, kolikor je meni znano, le v italijanskem jeziku. V tem jeziku so in bodo pisani tudi posnetki iz zemljiščnih knjig. Teh posnetkov ne more in ne bo mogel brati ni kmet ni njegovi otroci, dasi obiskujejo 6 let ljudsko šolo, ker so pisani v nerazumljivem, tujem jeziku. Kmet mora in bo moral nositi take posnetke k odvetnikom in notarjem, da mu jih predstavijo; ako naleti na do-

LISTEK.

BELINJSKA OPATIJA.

Spisal Š. Rutar.

Dalje.

Belinjskemu samostanu daruje patrijarh Ulrik ob času njegovega preustrojenja (okoli l. 1100) tudi samostan Sv. Ivana ob Timavi, da bi se belinjski menihi po leti, ko je bilo nezdravo stanovati okoli Ogleja, tja selili in u znožji takrat še ne golega Krasa hladili. U štivanskem samostanu so hranili imeniten sveto ivanski evangelij, od katerega se je mislilo, da ga je sam sv. evangelist Marko spisal in ki ima tudi za slovenski jezik veliko važnost, (glej, L. Zvon 1882, str. in nasl.) Ob času združenja sv. Ivana z Belinjo, prenesli so vse zaklade in vrednosti iz prvega v drugi in med njimi tudi dragoceni evangelij. Ko se je bilo razširilo mnenje, da je evangelij sv. Marka autografum tega evangelista, dá ga nek oglejski patrijarh u XIV. stoletju prenesti iz Belinje u zakladnico oglejske stolne cerkve. Od tod je potoval ta evangelij l. 1409 u Cedad, kjer se razen Markovega evangelija, ki je prišel l. 1422 u Benetke, še dandanašnji nahaja u kapitulskem arhivu. Ob času združenja sveto ivanskega in belinjske-

ga samostana daroval je bil patrijarh Ulrik prvemu (med l. 1118 in 1120) faro tržiško z 10 kmeti u Devinu (Artuwin), katere mu je bil prepustil goriški grof Mainhard iz hvaležnosti, da mu je patrijarh daroval beneficij njegovega umrlega brata Engelberta. Nadalje daruje Ulrik omenjenemu samostanu 10 kmetov u Gradišči, katere je bil dobil od lavantinsko sponheimskega mejnega grofa Engelberta za odškodovanje, ker je bil ta neko cerkev požgal. (Tangi, Die Eppensteiner, Archiv f. Kunde oest. Gesch. Q. 1854, Bd. XII. sub III). Ta darovanja kakor tudi vsa prvotna posestva sveto ivanskega samostana (t. j. vsa bližnja okolica celo do Doline pri Brestovici, ukupno z vasema Mavhinje in Sela) prišla so tore pod belinjski samostan, proti temu pa, da je moral belinjski opat zmerom nekaj menihov pri Sv. Ivanu imeti, da so opravljali službo božjo in skrbeli za dušne potrebe ondodnih prebivalcev. Patrijarh Ulrik je dal tudi z nova pozidati razpadlo cerkev Sv. Ivana in izvestno tudi novi samostan na mestu od Avarov in pozneje Ogrov razsutega. (Pichler, Il Castello di Duino, pg. 51.)

Tudi poznejši patrijarhi so potrdili pridruženje S. Ivaru k Belinji, n. pr. patrijarh Ulrik II. opatu Richeru, patrijarh Volker l. 1213 opatu Leonhardu in patrijarh Bertold l. 1243 (?) opatu Wecelonu. Zdi se, da je patrijarh Bertold tudi od papeža

Gregorja dobil poterjenje za ono združenje. (Pichler, o. c. 52).

Belinjska opatija pa ni imela svojih posestev le po Furlanskem, nego celo na Štajerskem. Tam jej je pripadala fara sv. Pankraca v Starem trgu pri Slovenjem gradcu. Ker si je pa hotel savinski naddijakon prilastiti to faro, unela se je med njim in belinjskim opatom Richerom huda pravda. Opat je trdil, da je bila ta cerkev njemu darovana, in da mu ima naddijakon iz njenih dohodkov vsako leto 14 mark plačevati, oskrbnništvo cerkve pa da je naddijakonova dolžnost.

Ta pa se je opravičeval, da je ubožen in da ga isterski mejni grof Bertold preveč nadleguje. Na to razsodi patrijarh Ulrik II. 5. januarja 1174 v Gornjemgradu, da naj prepusti opat naddijakonu faro proti temu, da mu bode poslednji vsako leto na dan Marijinega očiščenja plačeval po dve marki srebra. Kakor hitro pa ne bi hotel naddijakon tega denarja odrajtovati, naj pripade cerkev sv. Pankracija opatu. Naddijakon je vrhu tega dolžan vse cerkvi povrniti, kar jej je bil poprej odvzel. (Zahn, Urkundenbuch v. Steiermark I. pg. 525. N.o 554). 30. junija l. 1178 potrjuje patrijarh v St. Danielu, da sta se opat in naddijakon pogodila ter sprijaznila po prepiru o starotrški fari. (Zahn, 562, N.o 595.)

Ali skoro potem ukaže mejni grof isterski Ber-

brega človeka, mu prestavi tako reč zastoj ali za majhen denar, navadno pa mora plačati za tako delo 1, 2, 3 gld. Kdo je kriv teh stroškov? C. k. okrajna sodnija, ki vpisuje zemljišča v tujem jeziku. Ali bi se temu ne moglo pomagati? Prav lahko; uradniku, ki piše italijansko, naj bi se naložilo, da mora vedno, kadar je treba, na lastne stroške priskrbeti slovensko prestavo, ali pa naj bi se uradnikom, ki ne znajo po novem pisati, ne nakazala nova plača, dokler se ne navadijo. V enem letu bi imeli vse knjige pisane v slovenskem jeziku. Žalibog se uradnikom tega ni treba bati in tako ostane vse pri starem. Slovenci tožimo in javkamo, pa zastoj; našim potrebam in našim željam iščemo leka brez uspeha. Vendar ni nam obupati; držimo se naravne pravice in ta mora zmagati. Naše zahteve so pravične, zato bodo izpolnene prej ali slej. Brici imajo prav, da se potegujejo za svojo sodnijo, čuditi se je le, kako da ni prišla visoka vlada sama od sebe na to, da bi jim jo dala, ker njen pomen je na vsako stran preimeniten.

Iz Kanala, 18. aprila. Vaš dopisnik od tukaj je dobro omenil, kako slaba so pota v našem sodnijskem okraju, da enakih ni nikjer in da se za zboljšanje nič ne stori. Cesto k Marija Celji je pa vendar preveč pohvalil, ker prvi naliv spere zemljo v nižavo in ostane samo sled nove ceste. Pa tudi marsikaj je zamolčal, o čemur se je po Kanalu veliko govorilo, in je imel tudi prav, saj očerkoveca je predpustni čas v navadi, zakaj bi si jo tudi nekteri naši možje ne privoščili?

Tisočak, kterega je presvetli cesar blagovolil milostjivo podeliti, je prišel v skrbne roke in gotovo je, da se prav dobro obrne v tisti namen, za kateri je darovan.

Želeti je, da se začne delati tudi cesta v Vrh, kamor je zdaj ni. Priložnost je zdaj posebno ugodna, ker se ima občinski pašnik deliti. Ne vem, iz kakega razloga se je do sedaj ta stran toliko zanemarjala; saj Vrhovci imajo ravno tisto pravico pot tirjati, kakor ljudje, ki onstran Soče ali ki drugod prebivajo. Če Vrhovci dobijo pot, bo mogoče otrokom v šolo hoditi, ki nimajo zdaj nobenega poduka razun v kršanskem nauku.

Od Kanala do Levpe, pa tudi po drugih krajih, se je raznesla neka novica, ktera bo za marsikterega ubozelega kmeta, ki je prišel v pest „očetom ubogih“ silbe važnosti. Tukajšnja sodnija je namreč, tako govorijo, prišla na sled oderuštva, kakoršno menda samo poljski židi poznajo. Če se to uresniči, pridobi si tukajšnja sodnija neizmerno zasluže. V nepozabljivem spominu ostane ime sodnika, ki bi na dan spravil hudobijo, vsled katere so nekateri tako hitro bogateli, kakor so drugi hitro božali. Upajmo, da spravi spretnost in vstrajnost sodnikova več žalostnih slučajev na dan; javno mnenje sodi, da jih ne manjka. Če tudi vsled tega se bo manj vina točilo in bodo nekateri manj krat pijani, ne bo to škodovalo kmetovemu žepu.

Iz Brd, 16. aprila. Pretekle dni so imeli Brici priložnost izjaviti se, ali so za sodnijo v Brdih ali ne. Skoro vsak posestnik in hišni gospodar po vseh Brdih je bil prašan, jeli hoče podpisati dotično prošnjo na visoko c. k. ministerstvo. Kakor se sliši, vsi so radostno in navdušeno podpisovali od prvega plemenitaša in magnata do zadnjega najemnika. Iz tega vlada razvidi, da ljudstvo gorke želi, da se mu dovoli lastna sodnija v Brdih.

A žalostno je le to, da so, kakor se sliši, vsi načelniki sodnij, pod katere zdaj Brici spadajo, proti

told štajerskemu grofu Otokarju VIII., naj siloma od vzame belinjski opatiji faro sv. Pankracija ter naj jo obdrži v njegovem imenu. Na to se belinjski opat pritoži v Rim in papež naroči oglejskemu patrijarhu, naj z lepa pregovori štajerskega grofa, da izroči faro in njeno prisvojevo premoženje opatu, in ako bi ne hotel, naj ga prisili k temu s cerkvenimi kaznimi. (Verona, 3. marca 1186, Zahn 649, N. o 675.) Ob istem času (19. januarja 1186) sprejme papež pod svoje posebno varstvo belinjsko opatijo, zlasti pa njeno faro Staritrg. (Zahn II. pg. 11.)

Kakor vsaka cerkev, tako je imel tudi belinjski samostan svoje zagovornike ali odvetnike, ki so bili dolžni svojo cerkev ali samostan braniti nepravilnih napadov, ki so pa navadno mesto tega samostan le stiskali in mu njegova posestva kratili. Tako se je godilo tudi Belinji pod odvetništvom goriških grofov. Ti so bili že od l. 1030 zagovorniki oglejskega patrijarhata in v njegovem okrogu stoječih samostanov, tore tudi belinjskega. Ker so pa tudi oni samostan le stiskali, zato je ta skušal, rešiti se nadležnega odvetništva. Zadnjič se pogodi opat z grofom Engelbertom II. (okoli l. 1160), da se je ta odvetništvu odpovedal in sprejel od samostana kot odškodnino 32 kmetij. Deset teh kmetij je ležalo v okolici korninjski, zato je moral belinjski samostan tudi onde svoja posestva imeti. (Czoernig, Görz, I. 273, 817).

naprošeni sodniji. Ne le pred-tojnika okrajnih sodnij v Gorici in v Korminu, ampak tudi c. k. okrežna sodnija v Gorici je neki temu nasprotna. Vsaj dotični poročevalec c. k. okrežne sodnije se je v svojem poročilu na vis. c. k. ministerstvo v nasprotnem zmislu izjavil. Šalostno je, da Slovenec ne privoščijo Slovincu, da bi si oporogel v duševnem in gmotnem oziru. In ravno to je, kar se z novo sodnijo namerava: gmotna in dušna pomoč Bricem. Vsi uzroki, ki se navajajo proti posebni sodniji za Brda, so ničevni. Uzrok, da ni za sodnijo primernih prostorov in da uradniki bi ne imeli spodobnih stanovanj, je le pretveza, pod katero naši nasprotniki svoje mrženje do Slovencev skrivajo. Ne verujemo, da bi bile tudi sodnije ta uzrok navede v svojih poročilih do visokega c. k. ministerstva ker naši sodniki predobro vejo, da potrebnih prostorov nam ne manjka, naj si bo za sodnijo ali za stanovanje uradnikom. Sicer pa ko bi tudi potrebnih prostorov manjkalo, kaj bi to škodovalo? Drugod so se dovolile sodnije in v enem letu so se zidala potrebna poslopja. Da je tudi odvetniška kamora goriška novi sodniji v Brdih nasprotna, se ne čudimo, kajti pri ujej imajo druge koristi po naravni poti prednost pred ljudskimi koristmi. A naj nam nasprotujejo, kolikor hočejo; Brici ne odnehamo. Prosili bodemo in trkali, dekler se nam ne odpre, dokler ne bomo uslišani.

Otelca, 12. aprila. — Dopisnik z Otelce je izrazil v 13. številki „Soče“ od 30. marca svojo misel o šoli na Dolu, oziroma v sredi Otelce-Dola. Mož je pisal prav pametno, jaz se ž njim popolnoma vjemam in vjemati se mora vsakdo, ki pozna tukajšnje razmere. Celo Doljani so o svojem času za to presili, da naj bo šola v središču Dola-Otelce. Pri vsem tem bo donel iz Gorice najbrže odgovor: kar sem pisal, sem pisal, to je: kar je skleneno in določeno, se ne dá več premeniti. Kako bo v novi šoli na Dolu s kršanskim naukom ne vem; kako da je brez kršanskega nauka, vé vsakdo.

Po mojem mnenju bi se dalo na Gori še nekaj drugega doseči, kar g. dopisnik ni omenil. Gorjani, ki spadajo pod Kranjsko in pod štirjsko duhovnijo, naj se pridružijo goriški duhovniji in šoli (se vé da s privoljenjem dotičnih svetnih in cerkvenih oblastij); na Gori naj se nastavi še en duhovnik k dosežanju kot kaplan, ki naj prevzame tudi šolo. Tako bo pomagano vsem Gorjanom v cerkvenem in šolskem oziru in stroški se razmeroma prav malo, skoraj nič ne zvišajo. Ni se bati, da bi duhovnik ne bil toliko učen, kakor svetni učitelj, ali da bi ne imel tiste sposobnosti in ljubezni do otrok, kakor ta.

Dovolite mi še nekoliko prostora, da dokažem, kako potrebne so zemljiščne knjige in kako potrebno je, da vsakdo svoje posestvo vpiše v te javne knjige.

V Dornbergu mora zapustiti neki mož svojo hišo in dva kosa ngrada, katere poseduje že 60 let, samo zavoljo tega, ker se ni o pravem času vknjižil in ker se je namesto njega vknjižil nekdo drugi. Ta mož imel je bratrance (bratovega sina), zvito bučo, kteremu je tudi buča (bokal) dopadla in se je bil zavoljo te zadolžil pri nekej gospej v Gorici.

Gospa je hotela biti plačana in po pravici. Bratranec gre k zemljišnim bukvam in najde, da svoj stari oče, ki je bil ob enem stari oče reveža, je bil intabuliran na celo premoženje. On intabulira svojega mrtvega očeta in za njem samega sebe na celo premoženje in da hišo in dve parceli (kosa), ki sti bili bratrančeva lastnina, gospej za dolg. Lastnik, revež ugovarja in začne se pravda med gospo in revežem, ki je trajala celih dvanajst let, in ktera je s tem končala, da je prvi lastnik zgubil hišo in zemljo. Kaj je revežu storiti? Spominja naj se žalostink, ki jih katoliška cerkev poje veliki teden: „Naši očetje so grešili in nij jih, in mi nosimo njih pregrehe.“ Nemarnost očeta, da se ni za svojim očetom intabuliral, pripravila je vnuka ob hišo in vinograd. Gospodarji! pozor; svet je hudoben in dostikrat nedolžnega pripravi ob premoženje.

Naj pogleda vsak kateri v dotičnih zemljiščnih knjigah ali je intabuliran ali ne. Ne postavljajte sebe in svojih potomcev v nevarnost, da zgubite vaše ime. Postava veli: „Intabulacija je čez posest.“

Zdelo se mi je vredno, da to objavim z željo, da bi besede ne bile bob v steno, marveč da bi skušnja drugih marsikoga zmodrila, in da bi se nikdo ne tresel za par soldov in če tudi forintov, ako gre sebi in prihodnjakom prihodnost zagotoviti.

France Ivankin.

V Ljubljani 19. aprila. Moj zadnji dopis, s katerem sem govoril o pripravah za volitve v naše mestno starešinstvo, vrgli ste, čest. g. urednik, pod klop, česar Vam pa ne zamerim, ker vem, da vas ob meji Slovenstva naše domače stvari ne morejo zanimati toliko, kolikor nas, katerih se tiče neposredno. Ali vspeh teh volitev morebiti vendar objavite, sosebno ker je prav časten in kolikor toliko pomenljiv za vse Slovenstvo. Po teh volitvah še le je Ljubljana res slovenska in ni mi treba na široko razpeljavati, kake važnosti je to sploh in še posebno letos, ko bode naša slovenska prestolnica v svoje zidove presvetlega vladarja vzprijela kot gosta. V III. razredu voljena sta

Dr. Drč in tiskar Klein malo ne jednoglasno, v II. razr. pa Dr. Papež, inž. Žuzek, prof. Križnar, sod. prist. Dolencec, inž. Tomek, trg. Ledenic in prof. Šuklje z 276 do 268 glasovi od oddanih 279 glasov. Nemškutarji se volitve niso udeležili. Bili so v veliki zadregi zaradi kandidatov, v še večji pa zastran gesla, katero naj bi zapisali na svojo vže močno preslegasto volitveno zastavo. Prejšnja leta so se zmerom bahali, da so samo oni dobri gospodarji, ali zdaj morajo v tem molčati, ko so jim naši možje pri mestnem posojilu in pri mestnih delih dokazali, da so slabi gospodarji in še slabjši računarji. Zato so odvrgli puške in se skrili za plot. — Danes voli I. razr. Vspeh Vam objavim pozneje po dopisnici. Govori se, da bi utegnili danes nemškutarji svojo srečo poskusiti. Jaz tega ne verujem, ker sami dobro vedó, da ostanejo na cesti, — ako vsak naših volilcev stori svojo dolžnost.

Naše mesto se uže pripravlja, da vzprejme dostojno presvitlega cesarja dne 11. julija. Povsod se stavijo odri, povsod se hiše in cerkve obnavljajo in popravljajo. — V kratkem začne tukaj delati nova katoliška tiskarna, ki bode šesta v našem mestu. Prav! Dela jej ne pomanjka.

P. S. Prav sedaj se razglašča vspeh volitev v I. razr. Vsi naši štirje kandidati so voljeni šč 144 do 140 glasovi. Nemškutarji ostali so domá. Grozdi je bilo pekislo. Živela slovenska bela Ljubljana!

V Banjaluki, 16. aprila. Kdor se hoče v Bosni naseliti, naj pride prej v deželo sam ali pa z enim ali dvema tovaršema ter naj si deželo ogleda in naj ostane en mesec ali dva tukaj, da se z vsem dobro seznaní in da si dobi ugodno zemljišče za vse, ker tukaj ni posredovalcev (mešetarjev) in ljudstvo ni tako gosto, da bi se mogel svet na enkrat dobiti. To rečem zato, da se mu ne bo godilo, kakor ubogim Bricem, ki so sem prišli pred 4 tedni.

Prišlo je iz Medane, Kozane in Vedrijana devet družin z otroci vred, vkup kakih 60 ljudi, z upanjem, da jim vlada zemljišča podeli. Ali kako so se prevarali. Prišli so tibi ponedeljek. Tisti dan prej srečam na poti dva človeka, ki me pozdravita. Brzo zapoznam, da sta iz primorske dežele. Prašam, odkod sta. Mi povesta, da sta Brica. Koj sem se spomnil, kar sem bral v „Soči“, da so se Brici napravljali v Bosno. Tisti dan sta prišla k meni se zgovarjat. Pravila sta mi, da sta prašala zemlje pri glavarstvu (na kresiji) v Banjaluki, pa da vlada jim zemlje ne more dati, in da jima je obečala, da bo iskala kakega bega, ki jim dá zemljišče proti temu, da mu bodo odraštovali tretjino pridelkov.

Prišli so celo prazni, brez solda, z nado, da v Bosni jim dajo denara, živež, živino in zemljo; pa še strehe bi ne bili imeli, ako bi se jih ne bil jaz usmilit in bi ne bil tisti večer vseh pod streho vzel. Drugi dan najdemo še snega do kolena, tako da sirote niso vedeli, kam glave položiti. Kaj smo hoteli začeti? Zmislil sem se jaz ter odmah pišem pismo do č. g. o. prijorja v Marijini zvezdi trapistov, da naj se teh siromašnih ljudi usmili, naj jim dá kaj živeža in streše, ker so po taki nepreviduosti sem prišli in jih je zdaj še sneg ujel, da ne morejo nikamor, dokler se ne skopati. Tako č. o. prijor so kar ukazali, naj moški k njim pridejo živet in prenočit, a ženske, je prosil, naj jaz ohranim, pa živež da jim bode on pošiljal. In v resnici so jim vse dajali do velikega torka. Med časom od tihega ponedeljka do velikega torka so pa na kresiji banjalški poklicali nekega turčina, bogatega Selim Zničbega. On jim je obljubil vse: zemlje, kolikor hočejo, živino, seme, kuče (hiše) in živeža do žetve; samo da morajo iti bolj daleč od Banjaluke, tje v Prnjavor, selo Krimno, t. j. na samotni kraj brez cerkve in brez duhovnika, v gozde.

Po selih so že kmetje bivali in tudi zdaj so še tu pa tam. Da bi jih bilo več vkup in da imajo kaj denara, da bi mogli vsakovrstne živali ukupiti in jediti, bi za nje ne bilo slabo. Ali vsi ti nimajo toliko, da bi eno kokoš kupili. To zdaj pišem, ker je mož od tam gor sem prišel in mi je povedal, da vse, kar je gospod beg obljubil, je tudi izpolnil. Samo grozno nerodno se zdi ljudem, ker niso vajeni živeti med temi ljudmi in ker nimajo vsega pri rokah, ne hiše v redu. Tako skoro že žalujejo po doma. Pravijo, da, kedar so imeli sem priti, so jim pravili, da so tu dežele, kakor Indija Koramandija, po kateri se cedita med in mleko, da hiše zidajo s sirom in z bohi (špehi) pokrivajo, da lese pletejo s klobas itd.

To resnico povem, da kaj denara mora imeti, kdor hoče sem priti, tako tudi terduo voljo za napredek, zdravo telo, nekaj uma ali znanosti, pridne roke, ne len! Gorjé lenuhu. Še pridnemu ne zagotovim, da v 10 letih obogati, ali vsakdanji kruh mu bode gotov; če je pa len, moral bo bos iz Bosne iti, ker tu mu brez denara nobeden nič ne dá, pa tudi nobenemu se nič ne veruje, ker pravijo, da kdor v Bosno pride, je že od vseh zavřen. Vsled sovraštva (pravoslavnih Srbov) do naselnikov in do avstrijske vlade ne da nič nobeden, kdor ima vrata odprta; turčin ima pa vse zaprto. Tako gorje tistemu, kdor se poda v Bosno z upanjem, da bo s tujimi žulji tukaj živel in bogatel.

Povem pa tudi, da, če želijo kateri sem priti, naj se jih združi več družin vkup. Begi jim dajo zemlje, živež, živino in hiše. Najbolje bi šlo, ako se more zbrati kakih 20 do 50 družin, ki imajo med seboj vsakovrstnega človeka: mizarja, krojača, čevljarja, zidarja itd., ter da se trdno zavežejo, da bodo složno živeli v vseh rečeh, da bodo eden drugemu pomagali, da ne bo vsak za se delal; drugače bi jim bilo težko izhajati, ker tukaj ni vere ali upanja. Kar obrtniki naredijo, vse je dvakrat draži, ker so obrtniki največji deljudje. Kje hoče ubogi kmet denar dobiti, da plača vse to. Kmet mora imeti domačo obrtnijo, svoje čevljarje, mizarje itd.

S prvega pojde vsakemu neredno in težko ali za kaki čas bode Boga hvalil. Če pride 50 družin vkup, še naredijo za par let kako znamenje cerkve, da bodo imeli svojega duhovna za duhovne potrebe in za šolo. Kdor bi imel trdno voljo, sem priti, ne more drugače, ko tako, da pride z denarji, predno se preseli, da se tu z vsem seznanil. Če pride nepraviljen s celo družino naenkrat, zapravi koj vse novce, predno dobi zemljo, in potem mu je gorje.

Se to povem, da zdaj je tu na trgu pšenica po 10 kr. kilo, sirk po 6 kr., oves po 4, svinsko meso po 80 kr. kilo, govedina po 28 do 34, kuretina kakor v Gorici, po 50 do 60 kokoš, gos po 1 gld. 50 kr. itd. Po tem morate znati, da zemlje je mnogo in da se more dober kup dobiti. Tudi pridelek se dobro prodaja. Častiti g. urednik! če Vam je všeč ta dopis, vtaknite ga v Vaš cenjeni list; če Vam bode všeč, drugi pot čem Vam pisati zopet, če bo kaj novega.

(Radi sprejmemo. Ur.)

Neki znani naselnik.

Politični pregled.

Po dokončani obravnavi češko-moravske povprečne železnice pričeli so preteklo soboto v državnem zboru obravnavati šolsko novelo. S tem se je pričel hud boj. Ustavoverci so vse žile napeli, da bi dokazali, da bo kmalu konec sveta, ako bi se njih delo predružačilo ter obeli potrebi zadostilo, ako bi se v nekaterih slučajih poduk od 8 na 6 let skrčil. Toda vse hobnanje po časopisih, vse pretenje in žuganje je ostalo brezuspešno; desnica je sklenila s 174 glasovi proti 163, da pride v specialno debato. Pričakovati je, da bo sprejeta novela nespremenjena kljub vsemu rogoviljenju od nasprotne strani. Še le ko se je raznesla vest, da bode govoril poslanec Schönerer, kateri vedno skrbi, da pride med resno delovanje poslanske zbornice kaj smeha in dobrovolje za kratek čas, pomnožilo se je število poslušalcev, posebno iz dijaških krogov. Imenovani poslanec napadal je najprej naučnega ministra Conrada, potem je obljubil, da bode sedaj glasoval za predružačenje šolske postave, da bode pa v drugem in tretjem branji glasoval zoper njo, ako se §. 48. ne premeni tako, da ne sme biti noben jud vodja ljudske šole.

V tem oziru je bil mož še precej resen, a zunaj zbornice se je zopet zelo osmešil. Sklicat je bil ali saj velel je sklicat shod v neki krčmi, katerega se je udeležilo nad 500 dijakov, ne da bi shod policiji naznanil. Ko pa pride h shodu policijski komisar in zahteva, naj se udeležniki mirno razidejo, začel je državni poslanec Schönerer komisarja smešiti in mu je vrata pokazal. Komisar je res odšel ter se povrnil s stražo, katera je branečega se poslanca na ulico nesla in ga na to lastni osodi prepustila, med tem ko je dijake prisilila, da so se razšli.

Mnogo se govori in še več piše o zvezi Avstrije z Nemčijo in Italijo. V tej zadevi je spregovoril v Rimu italijanski minister vnovič, prav to zadevo je razpravljal v ogrskem državnem zboru minister Tisza. Toda po teh objavah vemo toliko, kakor prej. Je-li kaka pismena pogodba med imenovanima državama in kaki so pogoji te pogodbe in zveze, to je skrivnost zdaj kakor prej.

Mnogo govorjenja povzročila je v nemškem državnem zboru poslanica cesarjeva, v katerej poudarja nemški cesar svojo željo, naj bi se zbornica požurila z olajšanjem bremen ubogega trpečega ljudstva, ter naznanja, da se bode visokej zbornici proračun za leto 1884—85 predložil, da se potem dobi dovolj časa za obravnavanje socijalno-političnih predlogov. Ta nenavadni način, s katerim se je Bismark poslužil ce-

sarja, da ž njegovo pomočjo uredi delovanje zakonodajskega zbora, se različno tolmači. Najverjetnejše je, da hoče Bismark prisiliti s tem državnim zbor, da bode takoj obravnaval proračun za leto 1884—85.

Inače malo važnega. V Srbiji postaja razpor med opozicijo in vladno stranko vedno večji in nevarnejši. Srbski kralj Milan podelil je našemu cesarju veliki križ belega orlovega reda, katerega izroči poslanec Kristič tekom prihodnjih dni cesarju v posebnej avdijenci. Bulgarski knez Aleksander šel je na potovanje, došel je v Carigrad, kjer je bil slovesno sprejet.

Domače stvari.

Presvetli cesar je daroval za popravo cerkve v Joanizu v Furlaniji 300 gld., za most čez Sočo pri Plavih občini anihovski 200 gld., za grajenje Nediže v Kotu županiji krejski (Kred) 300 gld.

Slovesna črna maša je bila včeraj v naši Veliki cerkvi po ranjku nadškofu Andreji. Maševal je mons. Mercina, dekan stolnega kapitela. Cerkev je bila primerno in ukusno opravljena z visokim mrtvaškim odrom v sredi, na katerem so bila škofova znamenja in vse polno lučij. Kapelnik Cartocci je bil sestavljal za to priliko posebno mašo, katero so peli navadni pevci s pomočjo tukajšnjih opernih pevcev in pevkinj. Navzoče so bile civilne in vojaške oblasti, mnogo duhovnov in polna cerkev meščanstva in ljudstva z dežele.

Čitalnična veselica, ki bo 29. aprila v občeokristen namen, zbuja vedno večje zanimanje. Mnogi krogi z dežele so izrazili svoje želje, da bi se jim smeli udeležiti. Naravno je, da čitalnica se bo še pripravljala, da bi jo počastili mnogi gosti. Pošteno meščanstvo se vjema z dobrodejnim namenom veselice in jo komaj čaka; nekateri italijanski rogovileži bi pa najraje potopili vse v žlici vode, kar ni italijansko. Taki zagrizenci so obžalovanja vredni in opravičujejo naglico, s katero goriški deželni odbor skrbi, da se razširijo prostori v goriški — norišnici.

Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici je imelo preteklo nedeljo zvečer domačo zabavo, katero so obiskali nekateri gostje, ki so se še tisti večer oglasili za pristop k društvu. Zabavo je počastil društveni zdravnik, g. dr. Al. Rojic, ki je društvnikom z živo besedo polagal na srce, kako naj skrbijo za zdravje in kako naj se vedejo v boleznih, da bodo, kolikor je mogoče, prizanašali sebi in društvu. Navzoči so bili mnogi gospodi izmed slovenskega razumnštva, ki so pokazali, da društvo ljubijo in da so mu naklonjeni. Eden njih je tudi napaval društvu razvoju z navdušeno besedo, ki je bila s pohvalo sprejeta. Podučni govor o goriški ljudski posojilnici je imel društven podpredsednik, dr. Gregorič. Sempeterski pevci, društveniiki z nekaterimi goriškimi so prav dobro peli v splošno zadovoljnost. Slava takim možem in njih občini. Vrstilo se je mnogo napitnic, katere je začel predsednik, g. Fr. Povše, in katere je sklenil društveni tajnik. Večer je bil prav prijeten, pošten, zabavljiv in primeroma dobro obiskan. Tako naprej.

Društvo „Sloga“ je dobilo imenike od poverjenikov v Štanjelu, Šmarjah, Rifembergu, Dornbergu in na Livku s 56 udi. — Gospodje poverjeniki, ki niso dobili še pravil za društvenike svojega okraja, naj potrpe, ker pravila so bila pošla in se zdaj vsled obilnega pristopanja vnovič tiskajo.

C. k. ministerstvo kmetijstva naznanja, da velja še vedno prepoved od 29. julija 1882., vsled katere se ne sme kupčevati v deželah, ki so zastopane v državnem zboru, z vsajenimi trtami, in da se kaznujejo prestopki te prepovedi z denarno globo do 100 gld. ali pa z zaporom.

„Poziv slovenskim Brdom med Sočo in Idrijo!“ glasi se naslov navdušenega sestavka, ki ga je dal tiskati „Slovan na obalah Adrije“ v Trstu in ga je razdelil med Brice, katerim priporoča, naj prosijo za lastno sodnijo. Kamor je došel ta list, narekovan od čistega domoljubja, je gotovo napravil dober vtis.

Z Vrha nad Kanalom smo dobili to le pismo: Nek oderuh je mislil, da je dobil kmeta iz Levpe v svoje krepilje, pa se je močno zmotil. Kmet je šel k c. k. okrajni sodnji v Kanal in je zatožil oderuha zavoljo goljufige, ker je dobro vedel, za koliko se je bil pri njem udolžil. Ko je oderuh to zvedel, prisopiha drugi dan na vse zgodaj h kmetu ter ga prosi, naj zavoljo pet Kristusovih ran vzame vloženo pritožbo nazaj, in mu obljubi pred štirimi pričaini, da mu zbrise na dolgu 600, reci: šest sto goldinarjev. Kmetič se je dal pregovoriti, ali c. k. okrajna sodnija ni odstopila od preiskave. Bog daj, da bi sodnija zasledila vse pijavke, ki sesajo narodu krv in mozeg. Zadnji čas je, da se pride oderuštva v okom; ode-

ruška postava k temu veliko pripomore. — Zopet nov dokaz, kako potrebna je goriška ljudska posojilnica. Kedaj jo dobimo? (Kadar bo vpisana v kupčijsko knjigo.)

V Gorenji Tribuši je obolel 19 letni mladenec, ki je služil pri bogatem kmetu, za angino (davico) v grlu in je umrl. Mladenčevemu očetu in drugim se je pripovedovalo, da bolezzen je nalezljiva; ali oče se za to ni zmenil, timveč pride, spravi vkup sinovo obleko, jo nese domov, in doma jo rabijo, kakor da bi bila obleka od zdravega človeka. Kaj se zgodi? Štirje otroci tega moža zbolijo za davico in umrjejo, štirje drugi (bilo je vseh otrok 9) so pa še bolni in se ne vé, ali uidejo smrti. Tako se godi, kadar se ljudje nočejo dati podučiti, in kadar ne verujejo, kar zdravniki pripovedujejo. Naj bi iz te nesreče vsaj drugi posneli poduk, da pri nalezljivih boleznih se ne sme nositi bolnikova obleka, ako ni prej prečiščena z živim apnom ali s klorom. Živo apno se ugasi z vodo in obleka se drži nad dimom in nad puhom, ki se vzdiguje iz apna. Ta puh pokonča v obleki vse, kar je prihajalo od bolzni in kar je kužljivo.

Gospod Schmidt, podvzetnik tržaškega tramvaja, ki namerava iz Trsta do Gorice in odtod do vipavskega trga staviti tramvaj (na par, je dobil od barona Pinota, kupčijskega ministra, dovoljenje, da sme v ta namen svet meriti, po katerem misli izpeljati svoj načrt.

V Vidmu je začela te dni obravnavati proti Oberdankovemu tovaršu Ragoša-i iz Buj v Istri. Vabljeni so kot pričue pred sodnijo tudi nekateri avstrijski možje, ki najbrže ne pojdejo v Videm, ker še doma niso varni pred laškimi maščevalci.

Odbor podpornega društva v Gorici se zahvaljuje prav uljudno vsem društvnikom, ki so v tako obilnem številu spremili preteklo soboto, 14. t. m., umrlega bralnega uda, Andreja Visintina, zvestega društvenega pevca, do hladnega groba, ki se mu je odprl v najlepših možkih letih.

„Narodni dom.“ Prvi redni občni zbor tega društva zboroval je 27. p. m. Tajnik je poročal, da je razposlanih vže 35,000 srečk za loterijo v korist temu podvzetju. Iz poročila g. blagajnika posnemamo, da je do konca leta bilo vplačanih nad 13.000 gld., ki so koristonosno naloženi. Dr. Kotnik je stavil več predlogov, izmed katerih je najvažnejši ta, da se danjii načrt amortizacije s 47 letno dobo izpremeni v amortizacijo jua 30 let, za katero je g. K. izdelal popoln načrt, po katerem bi amortizacija za več tisoč bila cenejša. Predlog je bil vzprijet in se je izročil na novo izvoljenemu upravnemu odboru društva, ki naj o njem poroča izrednemu občnemu zboru.

Oznanilo. Nove bukve so prišle na svetlo pod imenom: „Lurški majnik in molitvenik.“ Obsegajo „šmarnice“ in druge navadne molitve, kot: jutranjo in večerno molitev, sveto mašo, spovedne in obhajilne molitve, litanije vseh svetnikov in Matere Božje, svetli križev pot. Po pošti poslana stanejo: v polusnju 1 goldinar, vse v usnju brez zlate obreze 1 gl. 10 kr., z zlato obrezo 1 gl. 30 kr. Če kdo vzame pri podpisnem deset knjig, dobi po vrhu steklenico Lurške vode. Bukve, brez Lurške vode, dobivajo se tudi po nekterih ljubljanskih knjigarnah.

Franjo Marešič, pošta: Šentvid pri Ljubljani.

Jožef Pallich,

prodajalec c. k. šolskih in vsakovrstnih drugih knjig ter pisnih potrebščin v Gorici, na Travniku h. št. 6, priporoča svojo bogato zalogo za pisanje, risanje in šolo potrebnih priprav ter sprejema naročila na knjige, ilustrovane liste in časopise vsake stroke in v vsakem jeziku z zagotovilom natančne postrežbe in nizke cene. Veliko zalogo cerkvenih tiskovin in molitevnihi bukev iz Ljubljane priporoča posebno častiti duhovščini.

Čudovite kapljice

Sv. Antona Padovanskega.

To priprsto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovratniše žilodčne bolezni. Prav izvrstno vstrežajo zoper hemorojde, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje arca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omejenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljatve pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu. Ena steklenica stane 30 novcev.

Zaloga in izdelovanje vsakega stana za duhovno, civiliste in vojake.

OBLEKE

Dobiva se obleka po najnižji ceni.

Cela obleka	od 8 gl. do 35 gl.
Zgornja suknja	8 " " 35 "
Crna obleka	16 " " 30 "
Salonska obleka	22 " " 45 "

P. n. Gospodi
se toplo priporočam za točno in pošteno postrežbo in tuči za izvršitev obleke v 12 urah.

M. POBERAJ
na Travniku, h. št. 12. I. nadstropje.

Št. 172.

Razpisana služba.

Ker je izpraznjeno mesto tajnika pri tukajšnji c. k. kmetijski družbi, se s tem razpisuje.

V zmislu §. 21. društvenih pravil spisuje tajnik zapisnike občnih zborov in odborovih sej, sestavlja in uredjuje društveni list v italijanskem jeziku in statistiko pridelkov, izvršuje naročila središnega odbora in je slednjič odgovoren za uradovanje in red v društveni pisarnici.

Dohodki so določeni z letnimi 1200 gl. a. v., od katerih plačuje dotičnik sam vse javne naklade.

Tajnik ne bo dobival odpusta čez tri tedne na leto in le ob takih dobah, ki se bodo zdele predsedništvu primerne.

Prošnje s spričevali, ki dokazujejo proslilcevo sposobnost in spretnost v pismu, kakor tudi njegovo poznanje jezikov in ved in s spričevalom avstrijskega državljanstva naj se izročijo v pisarnici tukajšnje c. k. kmetijske družbe do 15. maja 1883.

Še le po preteku enega leta za poskušnjo podeli se služba stalno.

C. k. kmetijska družba
v Gorici, 3. aprila 1883.

Predsednik:
CORONINI

Franc Jožefov Grenki Studenec

„čisti hitro in gotovo.“
Profesor **KARL pl. BRAUN** na Dunaji.
ne uzrokuje nikakih težav
Profesor **pl. BAMBERGER** na Dunaji.
„dela bolj uspešno, ko
druge grenke voče.“
Profesor **LEIDESDORF** na Dunaji.

Zahteva naj se vedno in razločno: **FRANC-JOŽEFOV GRENKI STUDENEC**. Zaloge povsod. V Gorici: lekar g. Cristofoletti in A. Seppenhof. Razpošilja se iz Budapešta.

Vodstvo plinove tovarne obetuje dar 10 gl. tistemu, ki mu naznani osebo, katera se že zdavna kratkocasi s poškodovanjem javnih plinovih in petrolnih svetilnic.

Ljudi in blago spravlja

AMERIKO

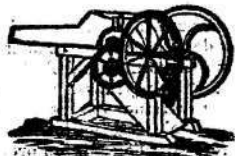
najbolje in najceneje

ARNOLD REIF, na Dunaji,

I. Kolowratring, Pestalozzigasse 1.

HENRIK LANZ, na DUNAJI.

III. Hintere Zollamtsstrasse 13a.

Parne mlatilnice in vozila od 2 do 8 konjskih močij. Mlatilnice za roko in na vlačilo [1 do 6 konjskih močij]. Reznice, mlinci za trgano moko, drgnice itd.

Najnovejša dela, potrjene sestave, nizke cene.

Cez 100.000 takih strojev prodanih.

Ilustrovani katalogi brezplačno in prosti poštnine.

Čvrsti, pošteni agenti in razprodajalci se iščejo.

Častiti gospod Fragner!

Jaz Tomaž Zukal iz Strabenca na Moravskem Vam dajem na znanje, da je Vaš dr. Rozov življenski balzam moji ženi, ki je trpela zavoljo želodčnega krča, prav dobro služil, tako da je krč popolnoma ponehal. Nekoliko zdravila sem dal neki ženi, katero jo metala božjast, in tudi nji je storilo dobro; prosim Vas torej, pošljite mi kmalu zopet 5 steklenic.

Strabenec, na Moravskem. Tomaž Zukal.

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci ali tebuhu bolni.

Ohranjenje zdravja

neslanja se večji del na čiščenje in ssaženje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljanja. Najboljše sredstvo za to je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov ustreza popolnem vsem zahtevam: oživlja prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, da dobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje, odpravlja težko prebavljanje, gnjus do jedi, kislo zdravljanje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., jo gotovo in skušano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svoje izvrstne moči obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50. kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju.

SVARJENJE!

Da se izogne vsakdo neljubim pomotam, prosim vse p. n. gg. naročnike, naj zahtevajo povsod izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi, kajti zapazil sem, da so naročniki na 3 krajih dobili zmes brez vse moči, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecker der Spornergasse Nr. 205-3. — V GORICI: G. Cristofoletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar; R. Kürner, lekarničar. V OGLEJ: Damaso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Forabosechi, lekarničar, J. Seravallo; Ed. de Leitenburg, lekarničar. — V ZAGREBU: C. Arazini, lekarničar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper buče, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prša vnemejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri torih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanji, pri zlezah, oteklinah, pri zmaščeni, pri morski [mrtvi] kosti. — Zaprta bule in oteklino se hitro ozdravi; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem ves gnoj na-se, in rano ozdravi.

Skatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Preiskovan in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znan odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.

KLINGL & BAUMANN NA DUNAJ

! Dalgogled !

(Nov optični orod za v žep.)

za pohajaje, gorske prebivalce in na deželi itd.

kaže na 3-4 ure daljave čisto in razločno.

Ta novo iznajdeni dalgogled obstoji iz 2 optičnih leč, ki se dajo pripet na katero koli palico itd. in so razmeroma veliko večega uspeha ko navadni dalgogledi, zato so si pridobili splošno hvale in so priporočila vredni posebno za izlete na deželo itd. — Cene: —

— Dalgogled [z oblačilom] za v žep gl. 1.25.

— finejši gl. 1.75, najhinejši z večimi optičnimi lečami 2.50.

— Težomer, gotov in zanesljiv kazaloc vremena gl. 2. — najhinejši izdelan, v popolnoma novi, krasni opravi gl. 2.75. —

— Vinomer (araometer), s katerim se hitro spozna, ali je vino boljše ali slabše vrste, 90 kr. —

— Mlekomer. Novi, patentirani orod za pregledavanje mleka, kako je, gl. 1.75.

— Gorkomer [nove iznajdbe] za kopeli, za tople in mrzle posebno za otročje kopeli 75 kr. do gl. 1.50.

— Mali izjemno fini povečalnik za v žep z odlično rabljivostjo po 45 kr., 75 kr., veči po 3 gl. do 4.50, 6.50.

— Mali parniki na vreteno, popolno dobro izvršeni, premakljivi s parom, da se lahko vozijo v kateri koli vodi gl. 3.50 do 6.12.

Op. Poduk o rabi se pridene brezplačno vsakemu kosu.

Razprodajalcem v veliki meri se pustijo tovarne cene.

Posiljatve proti poštnemu povzetju „se dobivajo le neposredno“ od

Klingl-a & Baumann-a na Dunaji, Tegethofstrasse, št. 3.

Novi, ilustrovani ceniki s čez 200 krasnimi ilustracijami „največih novostij“ se pošljejo proti poslanim 15 kr. [v markah] „prosti poštnine“

Pasi kilovim

najnovejše sestave, prav pripravi in trdni VLAČNI, BREZ

SNETI, kakor tudi vsake vrste obveze, pasovi za človeka, angl. in franc. nogovice proti krču, najnovejši pasovi za nosilce, vse ranocelske priprave iz gume in vse potrebščine za bolnike.

O. NEUPERT, prej J. G. ZIEGER,

ustanovljeno l. 1873. I. Graben 29, znotra v

Dunaj, Trattnerhofu. Zaloga vseh pariških posebnostij. Razpošilja hitro in molče proti povzetju.

ZALOGA

ŽVEPLA

prav drobno zmletoga v mehničnem parnem mlinu v Moši.

Naše žveplo dala sva pred letom kemično preiskavati po gosp. dr. Francu König-u, profesorji na deželni kmetijski šoli v Gorici, kateri je našel, da je prav čisto in brez vsakoršne si bodi primesi.

Ker je zdaj uže povsod priznana, da je žveplo — seveda čisto in prav drobno zmletoga — edini izdatni pomoček zoper tertno bolezen, priporočava prav gorko vsem tertorejcem, naj se z njim o pravem času preskrbé, ter naju počasté s svojimi naročili; gotovi naj bodo, da jim prav vestno in dobro ustrezava.

Zalogo žvepla bova imela razun v Podgori in v parnem mlinu v Moši tudi v Gorici v prodajalnici gosp. Jožefa Modoio v Magistratni ulici, v drogeriji gosp. Gašperja Ghitter-ja v Raštelu in v Vipolzah pri g. Ivanu Prinčiču. — Blago, dasi izvrstno, bo po znižani ceni. Kdor sproti plača, dobi 2 od sto odbitka.

Brata Kocjančič-a

Podgora-Moša.

TISKANE OLJNE PODOBE,

okvirji in ogledala

se kupijo ceno in dobro le neposredno v tovarni

Gustav-a Kerstan-a,

na Dunaji, II. Körnergasse 1.

Zapisniki in ceniki brezplačno in poštnine prosti.